

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 79/2018 Sb. o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území a jejich dokumentace
Č. J.	62/2025
DATUM ZPRACOVÁNÍ	5. 6. 2025
KONTAKTNÍ OSOBA	Dagmar Endrlová, Jan Šebesta
E-MAIL	dendrlova@spcr.cz ; jsebesta@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) zásadně nesouhlasí zejména s paušálním a příliš širokým vymezením aktivních zón záplavových území, které podle SP ČR nereflektuje skutečnou nebezpečnost povodňových průtoků.

SP ČR navrhuje, aby změny vymezení těchto zón byly možné jen na základě jasně definovaných případů, čímž by byla zajištěna stabilita a právní jistota pro vlastníky a uživatele území. Také upozorňuje na nejednoznačnost některých nových pojmů a na riziko svévolného rozšiřování aktivních zón bez dostatečného odborného či právního podkladu. V případech ohrožení stojatou vodou doporučuje využívat mírnější režim záplavových území s omezujícími podmínkami místo plošného vymezování aktivních zón.

SP ČR kritizuje, že aktivní zóny jsou vymezovány i tam, kde voda fakticky neproudí a nepředstavuje bezprostřední hrozbu, čímž dochází k nepřiměřenému zásahu do majetkových práv a omezení provozu infrastruktury, například přístavů. Přístavy, ačkoliv plní klíčovou dopravní i protipovodňovou funkci a jsou zařazeny do evropské sítě TEN-T, nejsou v návrhu dostatečně zohledněny a mohou být novými pravidly významně omezeny. SP ČR proto požaduje, aby přístavy byly výslovně uznány jako nezbytná dopravní infrastruktura podle vodního zákona a aby byl institut aktivní zóny aplikován pouze na území s reálně nebezpečnými průtoky.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. K problematice záplavových území v případě přístavů

Žádáme zohlednit specifickou roli přístavů, aby **mohly být dále bez vážného omezení provozovány a rozvíjeny**, tak jak je požadováno i nadnárodními dokumenty. Žádáme tak, **aby v novele vyhlášky 2018 bylo výslovně uvedeno, že přístavy** (včetně jejich pozemní části a staveb v přístavu) **jsou vždy považovány za nezbytné stavby dopravní infrastruktury**, uvedené v § 67 odst. 1 zákona o vodách.

Zároveň je třeba v případech, kdy jsou území a stavby v něm ohroženy pouze v podstatě stojatou vodou, **využít nikoliv institutu aktivní zóny, ale záplavových území a v něm příp. stanovených omezujících podmínek jako mírnějšího prostředku**, při jehož využití nedochází k takovému zásahu do vlastnických a jiných majetkových práv. A to alespoň v případě přístavů.

Dále žádáme, **aby do § 6 odst. 3 novely vyhlášky byl** vedle vodního toku Labe v úseku od soutoku s Vltavou po státní hranici **zařazen i vodní tok Vltavy v úseku od soutoku s Berounkou po soutok s řekou Labe**.

Upozorňujeme, že u vodních toků 1. až 6. řádu podle Strahlerovy metody klasifikace vodních toků je nezbytně nutné stanovit požadavek na posouzení míry ohrožení a rizika.

Odůvodnění:

1. **V současné době jsou na pozemních částech veřejných přístavů aktivní zóny vymezeny** (převážně dle vyhlášky z roku 2002, která aktivní zóny omezovala na území, jímž je při povodni odváděna rozhodující část povodňového průtoku) **spíše v okrajových částech nebo zasahují jen některé jejich oblasti.**
2. Vymezení aktivních zón dle vyhlášky č. 79/2018, o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území a jejich dokumentace, je v případě přístavů naprosto nevhodné, jelikož uplatňuje aktivní zóny na celý rozsah pozemních částí uvedených přístavů, včetně ochranných bazénů těchto přístavů (které plní funkci protipovodňové ochrany pro plavidla pohybující se na řece), když tato vyhláška vychází při stanovení aktivních zón z nedostatečného a neodpovídajícího vymezení.
3. Vzhledem k tomu, že **v území aktivních zón je jakákoliv výstavba významně omezena** (stejně jako některé činnosti), uplatňování aktivních zón v praxi představuje **významný zásah nejen do budoucího rozvoje** (který je vyžadován i na mezinárodní úrovni, kdy uvedené veřejné přístavy jsou mj. zařazeny do tzv. sítě TEN-T dle předmětného nařízení), **ale i do stávajícího provozu uvedených přístavů**, které plní nepostradatelnou přepravní a ochrannou funkci i podle vnitrostátních právních předpisů.
4. V souvislosti s tím je třeba doplnit, že pozemní část přístavů velmi pravděpodobně dle dosavadních výkladů nespadá pod pojem vodního díla, vymezený zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách („**vodní zákon**“), a stejně tak podřazení infrastruktury v přístavech pod pojem nezbytné dopravní infrastruktury, který je uváděn i v § 67 odst. 1 vodního zákona, není vůbec jednoznačné, resp. vodoprávními úřady není v praxi takový výklad podporován.
5. **Navrhované znění novely vyhlášky č. 79/2018, vůči němuž směřují tyto připomínky, však neodpovídající a velmi rozsáhlé vymezení aktivních zón bohužel nenapravuje**, když mj. zejména stále dostatečně nereflektuje potřebu zohlednění skutečné nebezpečnosti povodňových průtoků (§ 66 odst. 2), a aktivní zóny jsou tak vymezovány i v územích, v nichž nedochází díky nebezpečnosti povodňových průtoků k bezprostřednímu ohrožení života, zdraví či majetku.
6. Naopak vyhláška č. 79/2018 Sb. a stejně tak její **novela vycházejí z paušálního vymezení aktivních zón a ty jsou tak vymezovány i na území, kde při povodních nemusí docházet k průtokům, natož průtokům nebezpečným** (bezprostředně ohrožujícím život, zdraví či majetek), a ochranu před povodněmi a jejich potenciálními škodami by tak zde mohl představovat prostředek méně zasahující do majetkových práv osob, konkrétně vymezení záplavového území a stanovení omezujících podmínek pro výstavbu a činnosti v něm.
7. Tuto skutečnost, kdy jsou **aktivní zóny vymezovány na území bez vazby na nebezpečnost průtoků** (tedy v území, kde nedochází k hlavnímu povodňovému náporu) lze spatřovat v následujících bodech:
 - i. aktivní zóna je vymezována na plochách koryt toků, derivačních a jiných kanálů či zaústění přítoků, a to bez toho, aby zde byla naplněna podmínka existence nebezpečného průtoku [viz § 6, odst. 3 písm. a) a b) návrhu novely],

- ii. aktivní zóna má být vymezena v území mezi břehovými čarami a linií stavby vodního díla na ochranu před povodněmi podél vodního toku, a to bez toho, aby zde byla naplněna podmínka existence nebezpečného průtoku či paradoxně vůbec vody [viz § 6, odst. 3 písm. c)],
 - iii. aktivní zóna je vymezována v území, vymezeném na mapě povodňového nebezpečí jako vysoké ohrožení či nízké a střední, jsou-li uvnitř jiných ploch, zařazených do aktivní zóny, a to bez toho, aby zde byla naplněna podmínka existence nebezpečného průtoku [viz § 6, odst. 3 písm. d) a e) návrhu novely],
 - iv. **aktivní zóna je stanovena v území**, vymezeném na mapě povodňového nebezpečí jako střední ohrožení, **a to i jen je-li zde splněna podmínka určité hloubky vody** (viz § 6, odst. 4 písm. a) návrhu novely); zejména pro tento případ namítáme, že právě v těchto případech, kdy jsou území a stavby v něm ohroženy pouze v podstatě stojatou vodou, je třeba využít nikoliv institutu aktivní zóny (jejíž pojmové znaky zde ani nejsou díky nedostatku proudění naplněny – viz mj. slovo „aktivní“), ale záplavových území a v něm příp. stanovených omezujících podmínek jako mírnějšího prostředku, při jehož využití nedochází k takovému zásahu do vlastnických a jiných majetkových práv.
8. V důsledku takto širokého vymezení jsou aktivní zóny stanovovány např. i v přístavních ochranných bazénech uvedených přístavů, a to přestože v těchto bazénech nedochází k nebezpečným průtokům – právě proto mohou tyto ochranné bazény sloužit jako protipovodňová ochrana pro umístění plavidel v době povodňových a jiných nebezpečných stavů.
9. Žádáme, **aby do § 6 odst. 3 novely vyhlášky byl** vedle vodního toku Labe v úseku od soutoku s Vltavou po státní hranici **zařazen i vodní tok Vltavy v úseku od soutoku s Berounkou po soutok s řekou Labe**, když je stejně jako úsek dolního Labe zařazen dle posledního odstavce navrhované přílohy č. 2 novely do řádu 9 říční sítě. I pro tento úsek nadto platí, že relativně dlouhá doba pro přípravu na příchod povodní, podpořená existencí kapacitní vltavské kaskády. Současně je potřeba zdůraznit, že návrh novely s sebou přináší i **možnost rozšiřování stanovených aktivních zón**, když v § 6, odst. 6 umožňuje, aby byly aktivní zóny rozšířeny o další území po pouhé konzultaci s vodoprávním úřadem. Takovéto ustanovení jde nad rámec požadavku na zajištění právní jistoty a nechává na vůli orgánů veřejné moci bez omezení, aby tyto aktivní zóny dále bez nutnosti podkladu rozšiřovaly a zasahovaly tak dále do vlastnických či jiných majetkových práv.
10. Novela vyhlášky **nedefinuje „izolované plochy vysokého a středního ohrožení“**, uvedené v § 6 odst. 7 novely vyhlášky, a zejména tak není vůbec zřejmé, jak jsou tyto odlišovány od „vyvýšených území vymezených na mapě povodňového ohrožení“ dle § 6 odst. 3 a 4 novely. Tuto nejednoznačnost je nutné odstranit.
11. Kromě již uvedeného je dále potřeba zdůraznit, že **u vodních toků 1. až 6. řádu podle Strahlerovy metody klasifikace vodních toků je nezbytně nutné stanovit požadavek na posouzení míry ohrožení a rizika**.
12. **Lze tak shrnout, že ani návrh novely není s to odstranit zcela zjevné nedostatky, kterými trpí již původní vyhláška 2018**, když zejména vychází z paušálního vymezení území aktivních zón bez jasného vymezení nebezpečnosti průtoku, které požaduje vodní zákon. Je zcela zřejmé, že **aktivní zóny by měly být vymezeny pouze pro území, kde se při povodni soustředí rozhodující množství**

povodňového průtoku, tedy území z hlediska případné povodně nejzranitelnější, jak vyplývá i z odborné literatury (např. komentář k samotnému zákonu o vodách). Tuto skutečnost však vyhláška 2018 ani její novela nezohledňuje a vymezuje aktivní zóny i na území, kde by ochrana mohla být zajištěna méně invazivními prostředky, tedy zejm. vymezením záplavových území. Na základě takového přístupu tak **bude nad rámec nezbytného zasaženo nejen do práv fyzických a právnických osob, ale i veřejného zájmu na provozu právě přístavů**. A to paradoxně přes to, že jejich úkolem je též zajišťovat ochrannou funkci před povodněmi, stejně jako funkce jiné, pro což je nezbytně nutný i jejich rozvoj.

13. Přístavy se z povahy věci nemohou nacházet jinde než u řeky. Kromě toho je nutné uvést, že pro přístavy je s ohledem na jejich umístění u řeky nadto povodňová situace známou skutečností, na kterou jsou připraveny, a nepředstavuje tak pro ně nadměrná rizika. Stejně tak je nutné zdůraznit, že stavby a jiná infrastruktura v přístavech nejsou svou povahou stavbami či zařízeními, jež by mohla povodeň významně ohrozit (jde zejm. o plochy, úvazové prvky, koleje aj.) a které by významným způsobem bránily povodňové vlně.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

2. K bodu 1 - § 6

Požadujeme změnu koncepce vymezení aktivní zóny následujícím způsobem:

Aktivní zóna záplavového území a její vymezení má sloužit k zajištění převodu významné části průtoku nivou během povodně. Z toho vyplývá, že do aktivní zóny nemá spadat zaplavené území, kde voda neproudí. Pro vymezení aktivní zóny záplavového území by tedy neměl být rozhodující součin rychlosti a hloubky, ale vodní tok a část inundace, kterou protéká převážná část povodně. Tuto část je třeba chránit před aktivitami, které mohou negativně ovlivnit odtokové poměry.

Aktivní zóna je limit v území, který by měl být dlouhodobě stabilní a neměl by se měnit pouze na základě nového statistického vyhodnocení n-letých průtoků ČHMÚ. Pokud je jednou vymezena aktivní zóna záplavového území, měla by být změněna pouze na základě přesně definovaných případů, které budou uvedeny ve vyhlášce, a ne při každé aktualizaci stanovených záplavových území. Důvodem jsou významná restriktivní opatření, která jsou z titulu vodního zákona uplatňována v aktivní zóně záplavového území. Stabilita vymezení aktivní zóny záplavového území je nezbytná pro zachování předvídatelnosti práv vlastníků a uživatelů pozemků a staveb v území.

Odůvodnění:

Ochrana odtokových poměrů: Aktivní zóna záplavového území by měla zahrnovat pouze ty části, kde voda skutečně proudí, aby byla zajištěna ochrana odtokových poměrů a minimalizovány negativní dopady na okolní infrastrukturu a životní prostředí.

Stabilita právního rámce: Dlouhodobá stabilita vymezení aktivní zóny je klíčová pro zachování předvídatelnosti práv vlastníků a uživatelů pozemků a staveb. Časté změny by mohly vést k právní nejistotě a komplikacím při plánování a realizaci stavebních a jiných aktivit.

Přesně definované případy změn: Vymezení aktivní zóny by mělo být změněno pouze na základě jasně definovaných a odůvodněných případů, aby byla zajištěna transparentnost a spravedlnost procesu. To by mělo být zakotveno ve vyhlášce, aby nedocházelo k častým a neodůvodněným změnám.

Tato připomínka je zásadní.